

Δίκτυο NATURA 2000 στην Κρήτη: Υπηρεσίες οικοσυστημάτων αγροτικών περιοχών

Άγιοι Δέκα, 10-05-2017

Ελισάβετ Γεωργοπούλου
Βιολόγος

Πανεπιστήμιο Κρήτης – Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης

LIFE13 INF/GR/000188

«Οι οικολογικές υπηρεσίες, τα κοινωνικά οφέλη και η οικονομική αξία των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων στις περιοχές NATURA 2000 στην Κρήτη»

Δοχείο Επεξεργασία Προβολή Ιστορικό Σελιδοδείκτες Εργαλεία Βοήθεια

Οι οικολογικές υπηρεσίες ... NATURA Crete Value | Υπη... Natural History Museum o... Society for the Protection ... Ελληνική Εταιρεία Προστα...

www.ecovalue-crete.eu/el

Το Πρόγραμμα Το Δίκτυο NATURA 2000 Νέα Χρήσιμοι σύνδεσμοι

 LIFE Natura 2000
Value Crete

GR4340013 - Νήσοι Γαύδος και Γαυδοπούλα
Γαύδος, χερσόνησος Τριφυλίας.
Φωτογραφία: Φασουλός Χ. (ΜΦΙΚ)

<http://www.ecovalue-crete.eu/el>

Δίκτυο NATURA 2000 στην Κρήτη: Υπηρεσίες οικοσυστημάτων αγροτικών περιοχών

Αγροτικό οικοσύστημα

- Το σύνολο των περιοχών τις οποίες διαχειρίζεται ο άνθρωπος, με σκοπό να αυξήσει τη φυτική και ζωική παραγωγή
- Άρρικτα δεμένο με την κοινωνία
- Γνώση: απαραίτητο εφόδιο για τη διατήρηση και ομαλή λειτουργία του

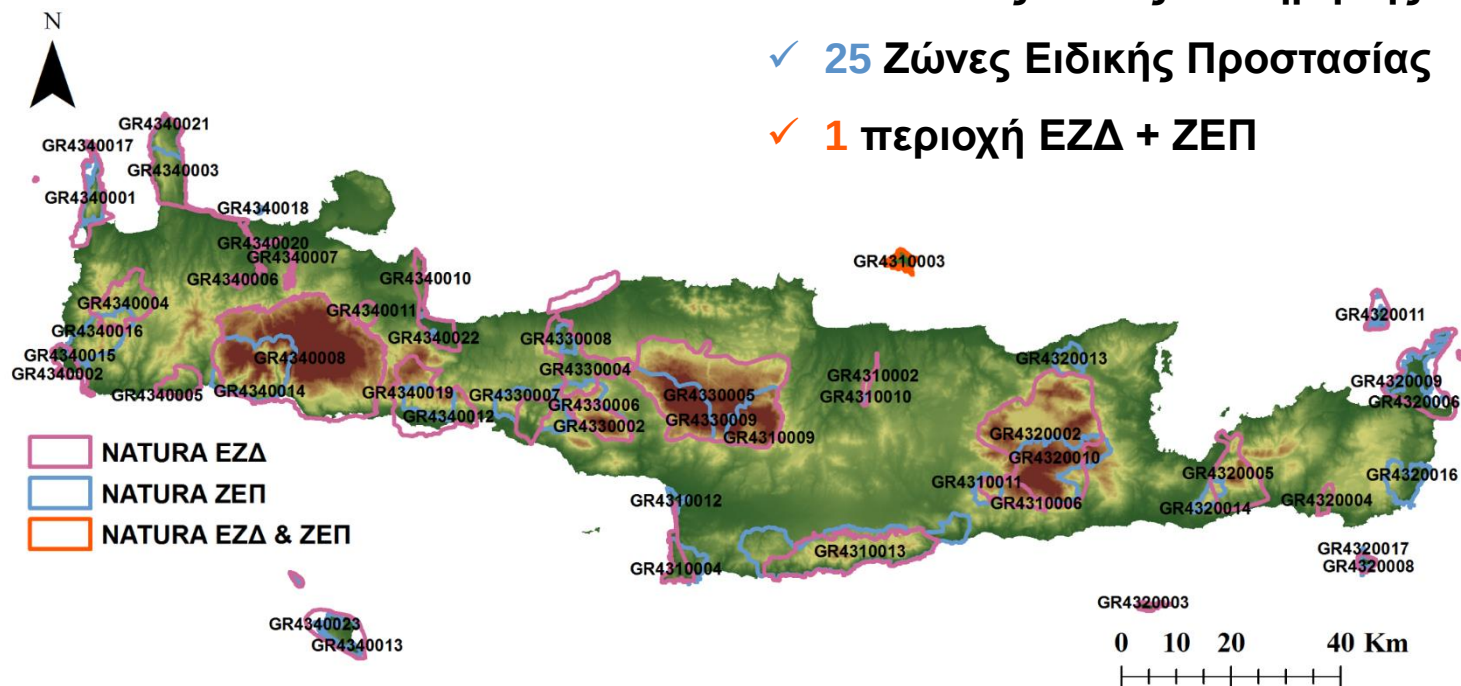

Τι είναι το Δίκτυο NATURA 2000;

- ❖ Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Προστατευόμενων Περιοχών «NATURA 2000» αποτελεί το βασικό νομικό και θεσμικό πλαίσιο της Ε.Ε. για την προστασία της βιοποικιλότητας.

- **53** περιοχές
- **31,8%** της Κρήτης
 - ✓ **27** Ειδικές Ζώνες Διατήρησης
 - ✓ **25** Ζώνες Ειδικής Προστασίας
 - ✓ **1** περιοχή ΕΖΔ + ΖΕΠ

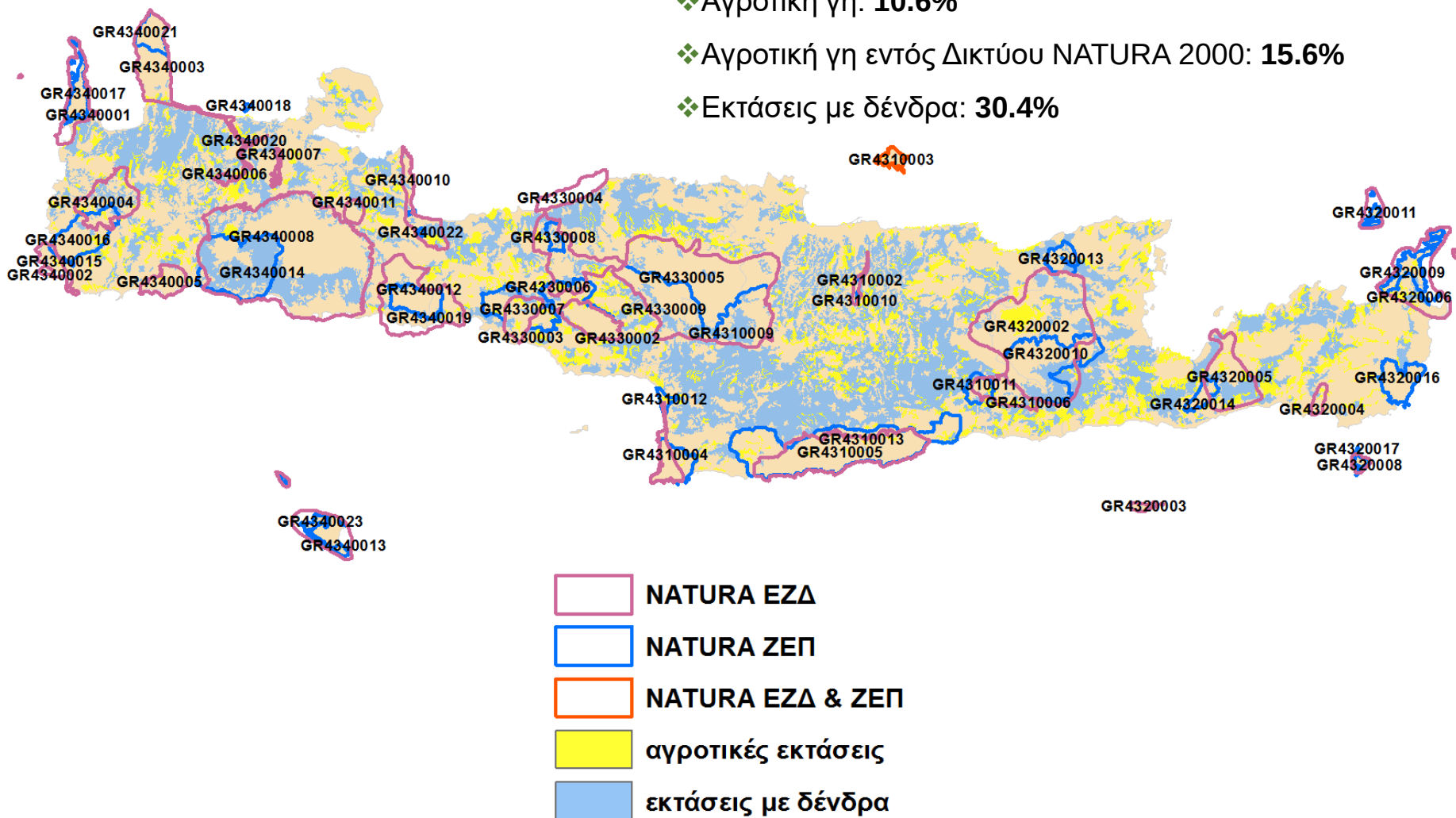

Δίκτυο NATURA 2000 & αγροτικά οικοσυστήματα της Κρήτης

❖ Αγροτική γη: **10.6%**

❖ Αγροτική γη εντός Δικτύου NATURA 2000: **15.6%**

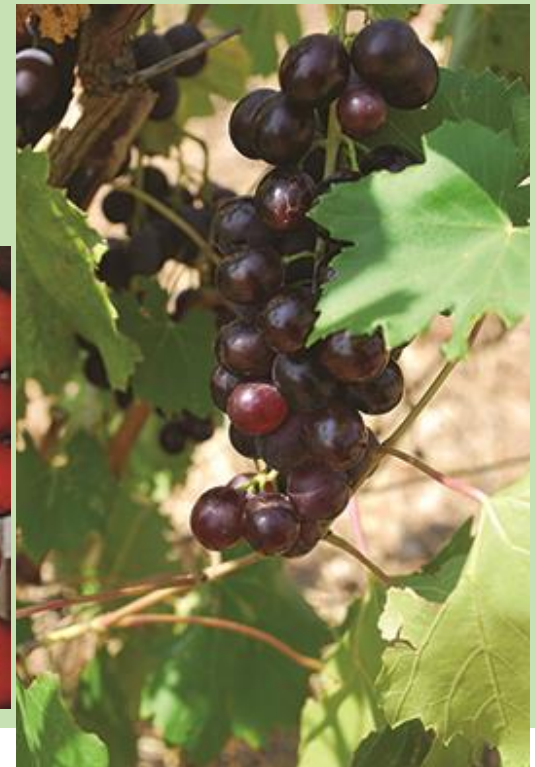
❖ Εκτάσεις με δένδρα: **30.4%**

Σημαντικότερες υπηρεσίες των αγροτικών οικοσυστημάτων της Κρήτης

❖ Υπηρεσίες παροχής:

- ❖ Διαθέσιμη γη για καλλιέργεια δημητριακών, φρούτων και λαχανικών
- ❖ Παραγωγή ελαιόλαδου
- ❖ Παραγωγή σταφυλιού (για σταφίδες, κρασί και επιτραπέζιο σταφύλι)

Σημαντικότερες υπηρεσίες των αγροτικών οικοσυστημάτων της Κρήτης

❖ Υπηρεσίες παροχής:

- ❖ Παραγωγή γάλακτος
- ❖ Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων
- ❖ Παραγωγή κρέατος
- ❖ Μελισσοκομία
- ❖ Ξυλεία
- ❖ Παραγωγή μαλλιού
- ❖ Παραγωγή δέρματος από ζώα

Σημαντικότερες υπηρεσίες των αγροτικών οικοσυστημάτων της Κρήτης

❖ *Ρυθμιστικές υπηρεσίες:*

- ❖ Επικονίαση
- ❖ Βιολογικός έλεγχος
- ❖ Ρύθμιση της ροής του νερού
- ❖ Πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους
- ❖ Αποστράγγιση του εδάφους
- ❖ Παροχή και καθαρισμός νερού
- ❖ Ρύθμιση του κλίματος

Σημαντικότερες υπηρεσίες των αγροτικών οικοσυστημάτων της Κρήτης

❖ Πολιτιστικές υπηρεσίες:

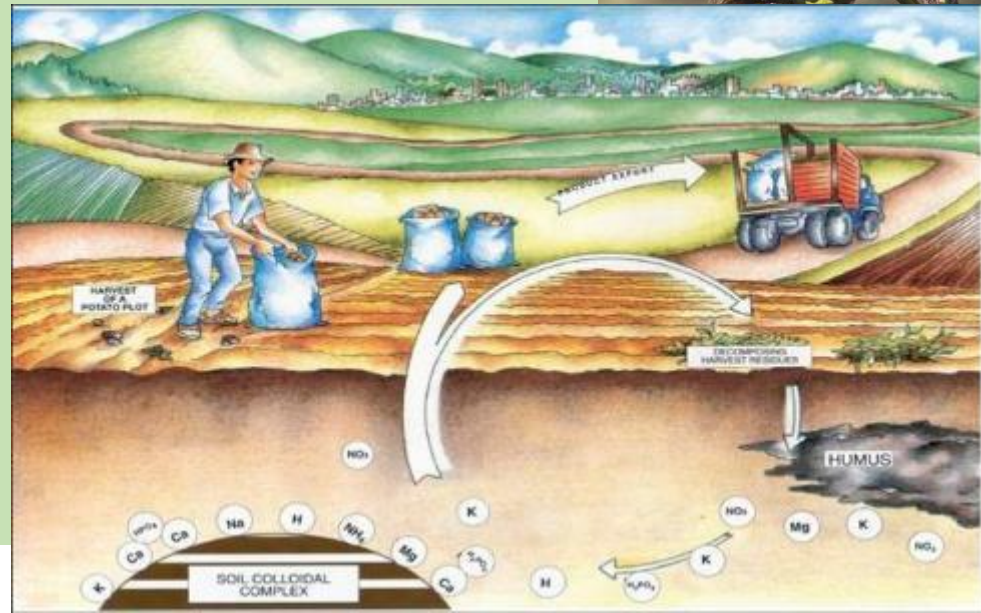
- ❖ Αγροτουρισμός
- ❖ Οινοτουρισμός
- ❖ Παρακολούθηση πουλιών
- ❖ Ποδηλασία
- ❖ Πεζοπορία

Σημαντικότερες υπηρεσίες των αγροτικών οικοσυστημάτων της Κρήτης

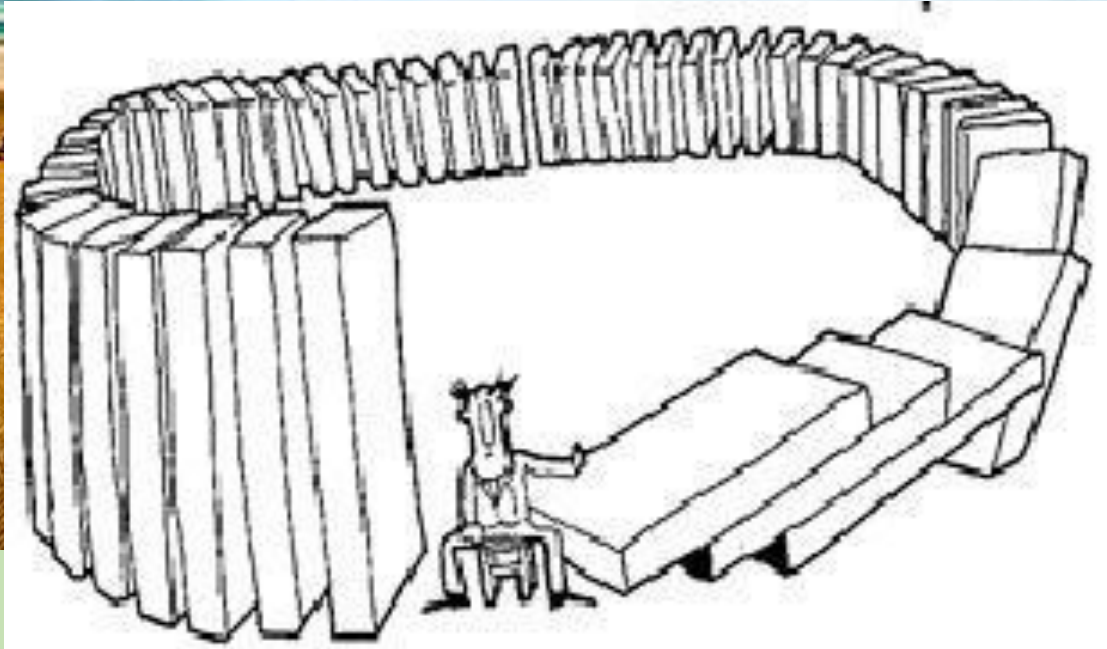
❖ Θεμελιώδεις υπηρεσίες:

- ❖ Παροχή ενδαιτημάτων για ζώα και φυτά
- ❖ Παραγωγή οξυγόνου
- ❖ Εδαφογένεση
- ❖ Ανακύκλωση των θρεπτικών συστατικών του εδάφους
- ❖ Γενετική ποικιλότητα

Απειλές των αγροτικών οικοσυστημάτων της Κρήτης

- ❖ Παράνομη βόσκηση
- ❖ Μονοκαλλιέργειες
- ❖ Αλόγιστη υλοτομία
- ❖ Αλλαγή χρήσεων γης
- ❖ Εισβολή ξενικών ειδών
- ❖ Ρύπανση

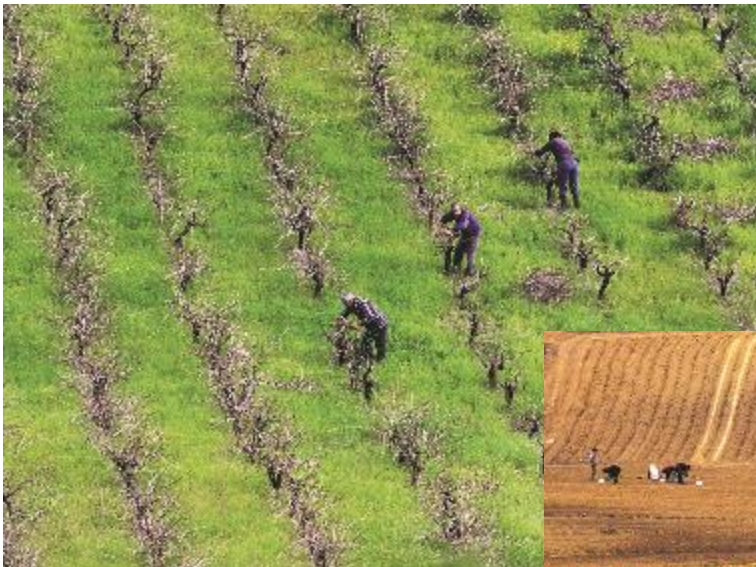
Επηρεάζουν τις
αγρο-
οικοσυστημικές
υπηρεσίες

Οικονομικές
απώλειες

Υποβάθμιση
της ποιότητας
ζωής

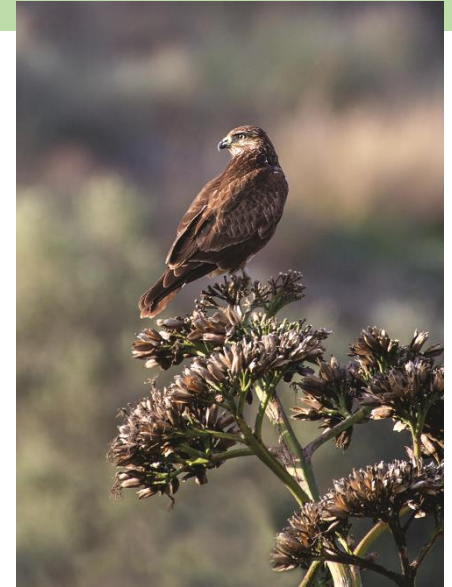
Θεμελιώδεις υπηρεσίες: Αγροτική βιοποικιλότητα

- ❖ Πανίδα και χλωρίδα που σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με την αγροτική παραγωγή
- ❖ Στηρίζει την ισορροπία των αγροτικών οικοσυστημάτων

Θεμελιώδεις υπηρεσίες: Αγροτική βιοποικιλότητα

❖ Αυτοφυή φυτά και μη οικόσιτα ζώα

Θεμελιώδεις υπηρεσίες: Αγροτική βιοποικιλότητα

- ✓ Αύξηση της παραγωγικότητας & μεγαλύτερη ποικιλία προϊόντων.
- ✓ Αύξηση οικονομικών αποδόσεων & περισσότερες ευκαιρίες εισοδήματος.
- ✓ Μείωση της πίεσης σε μη αγροτικές περιοχές (π.χ. υγροτόπους).
- ✓ Φυσική προστασία από εχθρούς και ασθένειες των καλλιεργειών.
- ✓ Μείωση εξάρτησης από τεχνητούς πόρους (π.χ. χρήση λιπασμάτων κ.ά.).
- ✓ Βελτίωση της ποιότητας ζωής (π.χ. διατροφή, ένδυση).

Πολιτιστικές υπηρεσίες:

- ✓ Συμπλήρωση & βελτίωση του αγροτικού εισοδήματος.
- ✓ Βελτίωση της ποιότητας ζωής & εργασίας του αγροτικού πληθυσμού.
- ✓ Συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού στον τόπο διαμονής του (π.χ. προσφέροντας εναλλακτικές επαγγελματικές διεξόδους στους νέους).
- ✓ Βελτίωση & διάθεση των τοπικών αγροτικών και βιοτεχνικών προϊόντων.
- ✓ Προστασία του περιβάλλοντος.
- ✓ Διατήρηση, προβολή & αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- ✓ Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.

Ένα παράδειγμα για το Δήμο Γόρτυνας (συνδυασμός αγροτικών δραστηριοτήτων & πολιτισμού)

Χώρος
Γευσιγνωσίας

Πρότυπο
Ελαιοτριβείο

Μουσείο
Ελιάς

Περίπτερο
Ενημέρωσης-
Πωλητήριο (Άγιοι Δέκα)

Οριοθετημένη
διαδρομή

Ξεκούραση σε
παραδοσιακή
φάρμα –
αγροτικές
δραστηριότητες

Σημείο πώλησης
τοπικών
προϊόντων

Σας ευχαριστώ για
την προσοχή
σας!!!

elsa@nhmc.uoc.gr

Μουσείο
Φυσικής
Ιστορίας
Κρήτης

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ (ΜΦΙΚ)
Κτήρια Λεωφ Κνωσού, Γραφείο Ν208, Ηράκλειο
Τηλ 2810 393265, Fax 2810 393294